

BILAG C3

”Forsker: Danmark kommer under et større pres efter optagelse i FN’s Sikkerhedsråd”.

DR. Orientering Udsyn. 7.6.2024. Uddrag.

Interview med Bjarke Zinck Winther, der er forsker ved Institut for Politik og Samfund på Aalborg Universitet.

Hvor stor en rolle kan Danmark komme til at spille, nu hvor vi træder ind i Sikkerhedsrådet i en toårig periode?

Vi kommer til at spille en rolle, fordi der er jo kun 15 medlemmer, og vi er jo så et af dem. Vi skal bare forstå, at vores rolle ikke bliver at koste rundt med stormagterne, men at komme med input til forskellige debatter. Vi kan komme med forslag til resolutioner. Og så kræver det jo også ni positive stemmer for, at noget bliver stemt igennem, og der vil Danmark være en af de ni mulige stemmer. *Der er de fem permanente medlemmer med vetoret. USA er et af dem. Og Kina og Rusland. Man kan godt nogle gange få det indtryk, at det er dem, der styrer showet. Hvad kan en plads så bruges til konkret fra dansk side?*

Jamen, det er rigtigt, at de i høj grad styrer, hvad der foregår i Sikkerhedsrådet. Men de har jo kun fem stemmer, og det kræver ni stemmer samlet for at vedtage en resolution. Så der skal de have fire af de ikke-permanente medlemmer med om bord. Og ellers så skal du være medlem af Rådet for at kunne foreslå, hvad der skal på dagsordenen. Her kan man have tematiske debatter, hvor man diskuterer et emne mere bredt. Det kan også være resolutionsforslag. Du kan også invitere andre lande til at komme og give en udtalelse om et emne. Det kan du ikke, hvis du ikke er medlem af Sikkerhedsrådet. Så på den måde kan man være med til at præge den internationale debat. Det, der bliver talt om, er jo også noget, som stormagterne skal forholde sig til. Det er bare som sagt ikke os, der bestemmer, hvad de skal stemme.

Nej, tværtimod så mener du, at vi muligvis kommer til at opleve et ret stort pres fra USA, når vi indtræder i Sikkerhedsrådet. Hvordan det?

Det er i hvert fald ikke utænkeligt, fordi det i FN og det internationale samfund er et godt tegn, hvis man er enige om ting. Og derfor kunne man forestille sig, at USA, som er vores tætte allierede, lod os vide, hvad de godt kunne tænke sig, at vi sagde og måske også stemte i visse sammenhænge, fx i forhold til Israel og Gaza. Jeg tror dog ikke, at Danmark har tænkt sig at danse fuldstændigt efter USA’s pibe, når det kommer til resolutioner omkring Gaza. Men jeg tror, vi kommer til at overveje grundigere, hvordan vi udtaler os om ting sammenlignet med, da vi ikke var medlem af Rådet.

Ja, fordi hvordan er vi placeret der? Har vi reelt andet valg som lilleputten i selskabet end at gøre, hvad amerikanerne siger?

Det vil jeg mene, vi har. Det er jo også et spørgsmål om, hvor meget politisk kapital USA vil bruge på at gennemtvinge et eller andet. Jeg tror, det handler om, at vi er i et forum, hvor det er ret vigtigt, hvad man siger, og hvordan man siger det. Og det er den måde, Danmark skal formå at balancere forholdet til USA med nogle af de dagsordener, vi gerne vil fremme.

Vi har jo flere mærkesager med ind i Sikkerhedsrådet, herunder at nytænke krisehåndtering, at blive bedre til at adressere klimaforandringer at få flere kvinder involveret i fredsprocesser. Mener du, at det er realistisk, at vi kommer igennem med nogle af de her mærkesager?

Ja, jeg synes, det er nogle velvalgte sager, fordi de ikke umiddelbart træder nogen af stormagterne helt vildt over tæerne. Rusland og Kina synes ikke nødvendigvis, at klima er noget, der skal være på Sikkerhedsrådets dagsorden. Men det er heller ikke noget, de opponerer stærkt imod. I

Sikkerhedsrådet er der jo også de her underordnede organer eller arbejdsgrupper, hvor det næsten altid er de ikke-permanente medlemmer, der har formandskabet. Der kunne man sagtens forestille sig, at vi kommer til at tage et formandskab i en eller to af de arbejdsgrupper, der passer med vores mærkesager.